

Prilog 1

**PROGRAM
STRUČNOG ISPITA ZA DOBROVOLJNOG
VATROGASCA**

Program za polaganje stručnog ispita za dobrovoljnog vatrogasca sastoji se od općeg, posebnog i praktičnog dijela.

a) Program za polaganje općeg dijela stručnog ispita

Program za polaganje općeg dijela stručnog ispita za dobrovoljnog vatrogasca obuhvata osnovna znanja iz propisa u oblasti:

- zaštite od požara i vatrogastva;
- prometa i prevoza zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija;
- prostornog planiranja i građenja;
- zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

b) Program za polaganje posebnog dijela stručnog ispita

Program posebnog dijela stručnog ispita za dobrovoljnog vatrogasca obuhvata sljedeće oblasti:

- fizičko - hemijski proces gorenja i gašenja požara;
- zaštita od požara u građevinarstvu i snabdijevanje vodom za potrebe gašenja požara;
- požarne opasnosti i mjere zaštite od požara u građevinama, industriji, šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, prirodnim resursima;
- oprema, uređaji i druga sredstva za sprječavanje i gašenje požara, kao i zaštitu i spašavanje;
- taktika gašenja požara;
- pružanja prve medicinske pomoći.

c) Program za polaganje praktičnog dijela stručnog ispita

Program za polaganje praktičnog dijela stručnog ispita za dobrovoljnog vatrogasca obuhvata:

- rad sa potisnim i usisnim vatrogasnim crijevima;
- rukovanje i rad sa svim vrstama prenosnih i prijevoznih aparata za gašenje požara, hidrantima, kao i drugom vatrogasnom opremom, uređajima i sredstvima koja se upotrebljavaju za sprječavanje nastajanja i gašenje požara;
- upotrebu vatrogasnih vozila različite namjene (navalna vozila, autocisterne, posebna vatrogasna vozila za gašenje požara vodom, pjenom i prahom, vozila za spašavanje sa visina i sl.);
- upotrebu lične i kolektivne zaštitne opreme, uređaja i sredstava;
- vježbovne postupke i radnje u vatrogasnim jedinicama.

**PROGRAMSKO GRADIVO ZA POLAGANJE OPĆEG I
POSEBNOG DIJELA STRUČNOG ISPITA ZA
DOBROVOLJNOG VATROGASCA
I.1. GRADIVO IZ OPĆEG DIJELA STRUČNOG ISPITA**

Programsko gradivo obuhvata osnovna znanja iz propisa u oblasti:

- Produkti gorenja zapaljivih i opasnih materija;
- Uslovi za nastajanje eksplozija (granice eksplozivnosti);
- Opasnosti po zdravlje i život ljudi od požara i eksplozija;
- Efekti gašenja požara (ugušivanje, ohlađivanje, razblaživanje, antikatalitički efekt).

b) Zaštita od požara u građevinarstvu i snabdijevanje vodom za potrebe gašenja požara

- Osnovni građevinski materijali (prirodni, vještački i spojni);
- Vatrootpornost materijala i elemenata građevinskih konstrukcija;
- Požarni sektori;
- Način obezbjeđenja vode za gašenje požara u zgradama (zidni hidranti, njihov raspored u zgradi i oprema).

c) Požarne opasnosti i mjere zaštite od požara u građevinama, industriji, šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, prirodnim resursima

- Požarne opasnosti i mjere zaštite od požara u građevinama (za javnu upotrebu, visokim objektima i dr.);
- Zaštita od požara u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, prirodnim resursima.

d) Oprema, uređaji i druga sredstva za sprječavanje i gašenje požara, zaštitu i spašavanje

- Hidraulički aparati u vatrogastvu - podjela, osnovne tehničke karakteristike;
- Pneumatski podizači tereta - podjela, osnovne tehničke karakteristike;
- Uređaji za mjerenje eksplozivnih koncentracija gasova i para zapaljivih tečnosti u vazduhu - eksplozimetar;
- Podjela i tehničke karakteristike usisnih i cijevi pod pritiskom;
- Podjela vatrogasnih armatura za vodu (osnovne tehničke karakteristike);
- Podjela vatrogasnih armatura za pjenu (osnovne tehničke karakteristike);
- Vatrogasne pumpe (podjela);
- Vrste i namjena vatrogasnih vozila, osnovne tehničke karakteristike;
- Oprema za ličnu i kolektivnu zaštitu vatrogasaca (opis, upotreba, održavanje, osnovne tehničke karakteristike);
- Aparati za zaštitu organa za disanje - podjela, osnovne tehničke karakteristike;
- Sistemi aktivne zaštite od požara;
- Sve vrste prenosnih i prijevoznih aparata za gašenje požara;
- Klasifikacija požara (prema vrsti zapaljive materije, po fazama razvoja, u zavisnosti od mjesta nastanka, po obimu i veličini);
- Razvoj i širenje požara na otvorenom i u zatvorenom prostoru;
- Primjena sredstava za gašenje požara (voda, pjena, prah, ugljendioksid, priručna sredstva i druga);
- Opasnosti pri gašenju i mjere zaštite;
- Gašenje požara u privredi (u prehrambenoj, tekstilnoj, drvnoj, metaloprerađivačkoj, hemijskoj industriji, industriji gume, u rudnicima i dr.);
- Gašenje požara pojedinog dijela objekta;
- Gašenje šumskog požara;
- Simboli i oznake u oblasti zaštite od požara i prijevoza opasnih materija;
- Rad vatrogasaca po završenoj vatrogasnoj intervenciji - gašenju požara;

- Spašavanje ljudi i materijalnih dobara u prirodnim i drugim nesrećama (od poplava, iz ruševina, u rudarskim nesrećama, u saobraćajnim nezgodama, evakuacija ugroženih ljudi i materijalnih dobara, itd.).

I.3. PRAVNI IZVORI I OSNOVNA LITERATURA

Pravni izvori i osnovna literatura za polaganje stručnog ispita dobrovoljnog vatrogasca ista je kao za polaganje ispita profesionalnog vatrogasca, utvrđena u tač. I.1. i I.4. Priloga 1. Uredbe o sadržaju, uslovima, načinu i programu polaganja ispita u oblasti vatrogastva ("Službene novine Federacije BiH", br. 93/12 i 105/14).